

En, wat zeker niet minder daartoe afdeed, de vergadering had uitnemende leiding. Ook al was het elke week weér een ander predikant die tot presideeren geroepen werd, het beleid was toch altijd regelmatig en vast, en ook altijd geheel naar dezelfde beginselen. Trouwens, dat kon ook niet anders, als we denken aan de mannen die hier toen predikant waren ¹⁾. Allen hadden de confessie onderteekend, en zij bleven daarbij met hun gansche hart; zij begrepen allen zeer goed, waar het bij de kerkelijke strijdvrage n om te doen was; en zij waren allen opgeleid in een tijd, toen de tegenstelling tegen Rome nog diep gevoeld werd, en toen daarom des te meer grondig onderzocht werd hoe het in de kerk van Christus behoort toe te gaan. Wat er dan ook ooit tegen de Amsterdamsche predikanten van dien tijd is in het midden gebracht, hun is nimmer verweten dat zij niet berekend waren voor den strijd dien zij hadden te leiden. Zij waren dat zeker niet allen in gelijke mate; maar dat behoefde ook niet. Allen stonden zij toch trouw op hun post. En met name een Plancius, een Rolandus, een Trigland, en vóór de komst van den laatstgenoemde een Helmichius, mannen aan wier groote geleerdheid, theologische kennis, kerkrechtelijke bekwaamheid en onverdoofbaren moed ook zelfs door hun tegenstanders hulde gebracht is, zij waren ieder op zich zelf, evenals indertijd de paladijnen van keizer Karel, in den strijd die te strijden was een gansch leger waard ²⁾.

hem hadde daer van de Apostel Paulus in syn sendtbriuen tot Timotheum ende Titum mentie maeckt, Ende dat ten tyde als de laeste verkiesinge der ouderlingen ende Diaconen is geschiet goetgevonden was datmen dselue saecke eens voor den Classe ende voort tot den Sijnodum soude brengen om aldaer nae behooren ondersocht ende getrackteert te worden, Is goet gevonden datmen [sic] op maendach eerstcomende die dinaers des woorts met een der oude[r]linge de selue saecke van weegen deser kercke den Classe Sullen voordragen." (Protoc. III, fol. 68r).

De namen der kerkeradsleden, van 1601 tot 1618, worden hierachter opgegeven in Bijlage A.

¹⁾ Bij den aanvang der 17e eeuw had de Nederduitsche Gereformeerde kerk te Amsterdam zeven predikanten; van 1602 tot 1607 waren er acht; in 1608 en 1609, ten gevolge eener vacature, weér zeven; in 1610 en 1611 waren er negen; en van 1612—1619 waren er elf. Hunne namen enz. worden hierachter opgegeven in Bijlage A.

²⁾ Dat de genoemde vier predikanten inderdaad de voornaamste leiders en woordvoerders waren, Plancius en Helmichius in den eersten tijd, en na 1610 (toen Helmichius reeds overleden was) Plancius, Rolandus en Trigland, is te bekend, dan dat daarvoor hier nog getuigenis noodig zou wezen. En evenzoo is nog nooit betwijfeld, dat dat drietal in geleerdheid en kennis te Amsterdam bovenaan stond. Dat dit ook met name op kerkrechtelijk gebied het geval was, kan o. a. blijken uit hetgeen gebeurd is, toen de kerkeraad in het laatst van 1618 hunne adviezen tijdelijk missen moest. De oude Plancius was toen vaak verhinderd ter vergadering te komen; en Rolandus was met Trigland naar de Dordtsche Synode. Op den 15den Nov. nu moest gehandeld worden over eenige vragen